

Obrońcy Ogródu im. Polskich Kombatantów

<http://www.obroncyogrodu.pl/>

Kraków, 8 września 2024

Szanowni Państwo!

Przeczytajcie poniższy tekst dotyczący zagrożenia sprzedażą Ogródu Polskich Kombatantów, nie zapominając o patronach tego ogrodu – to Im zawdzięczamy Polskę.

Spółdzielnia Mieszkaniowa Domy Pogodnej Jesieni w Krakowie – jej Zarząd w składzie: mgr inż. Marek Jakubiak, Prezes Zarządu, mgr Joanna Stefańska, Z-ca Prezesa, Główny Księgowy, mgr Marta Salik, Członek Zarządu oraz Rada Nadzorcza Spółdzielni w składzie: Marcin Smolski, Przewodniczący Rady Nadzorczej, Dariusz Winiarski, Z-ca Przewodniczącego, Barbara Śnieżek, Sekretarz, Maria Łabędzka, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, Leszek Płoskonka, Przewodniczący Komisji Gospodarki Zasobami Mieszkaniowymi – ogłosiła zamiar sprzedaży działki 755/9 znajdującej się przy Domu Zasłużonego Kombatanta w Krakowie.

W tym celu zwrócili się do Urzędu Miasta Krakowa o wycenę ogrodu. Nikt nas, mieszkańców i opiekunów ogrodu nie zaprosił do rozmowy ani do określenia jego wartości. Zaproszono nas w dniu 5 września 2024 r. na spotkanie, aby powiadomić, że chcą ogród sprzedać i za jaką cenę.

Terminologia geodezyjna – działka 755/9 niewiele mówi. Na obszarze ok. 1,5 ha znajduje się jeden z najładniejszych w Krakowie ogrodów, zaliczany do kategorii ogrodów sąsiedzkich. Wielokrotnie nagradzany w konkursie organizowanym przez Pracownię Ośrodka Kultury Cypriana Kamila Norwida w ramach Projektu Miasto-Ogród pod honorowym patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa. Ogród posiada certyfikat „Miejsce Przyjazne Seniorom” nadany w roku 2012 przez Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa.

Krótką historią powstania ogrodu – integralną częścią projektu Domu Zasłużonego Kombatanta był przylegający do niego duży teren zieleni, który miał służyć rekreacji mieszkańców ciężko doświadczonych życiowo. W 1980 roku DZK został zasiedlony, przez kombatantów z rodzinami – żołnierzy wszystkich frontów II wojny, więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych, Sybiraków, więźniów politycznych czasu II Wojny Światowej, żołnierzy Armii Krajowej, więźniów politycznych okresu stalinowskiego (1939-1956).

44 lata temu, na tym zielonym terenie rosły robinie akacjowe tworzące szpaler, który w czasie I Wojny Światowej miał maskować tor kolejowy łączący koszary z Fortem Pszorna, były betonowe alejki, lampy, ławki, wytyczone pod klomby puste miejsca i fontanna, która nigdy nie działała z powodu złej konstrukcji. Spółdzielnia Mieszkaniowa DPJ z braku funduszy na urządzenia parku dla mieszkańców, oddała im ten teren do zagospodarowania. I tak trwa do dzisiaj. W ciągu 44 lat powstał dzisiejszy ogród, nieformalnie nazywany Ogrodem Polskich Kombatantów.

Twórcy tego ogrodu, po wszystkich dramatycznych przeżyciach wojennych i powojennych, mając wtedy lat 60-70, własną ciężką pracą, według własnej koncepcji i na własny koszt, stworzyli ogród – finansowali zakup cebulek roślin ozdobnych, sadzonek bylin i roślin jedno- i kilkuletnich, nasion, nawozów, środków ochrony roślin. Istnieje bardzo bogata dokumentacja fotograficzna i filmowa przedstawiająca Ogród w różnych porach roku, w różnych latach dostępna na stronie internetowej Stowarzyszenia „Obrońcy Ogródu im. Polskich Kombatantów”: <http://www.obroncyogrodu.pl/>

Ogród miał swoich twórców, ma ich kontynuatorów – dzieci i wnuki kombatantów, a także nowych właścicieli mieszkań w DZK. I to oni swoją pracą i ze swoich osobistych środków utrzymują, pielęgnują, dosadzają rośliny, podlewają, nawożą glebę. To oni budują i zawieszają na drzewach budki lęgowe dla małego i większego ptactwa, dla wiewiórek, „hotele dla owadów”, budki dla jeży i nietoperzy. SMDPJ „opiekuje się” jedynie częścią tego terenu. Dosadza drzewa, w miejsce tych, które musiały zostać wycięte.

Stworzony przez kombatantów ogród jest enklawą zieleni z bogatą bioróżnorodnością roślin i zwierząt (zające, jerze, wiewiórki, różne gatunki ptaków i motyli). Rosną tutaj drzewa szpilkowe (sosny, świerki, tuje, jałowce, modrzewie), ozdobne krzewy (50 krzewów bzu lilaka, kilka czarnego bzu, głogu, hibiskusa, jaśminu, forsycji, krzewuski, migdałowca, hortensji, róż), rosną też jukki karolińskie, bluszcz pospolity, glicynia. Ogród ma też kolekcję drzew i krzewów owocowych – jabłoni, czereśni, wiśni, orzechów, malin, porzeczek, aronii, agrestu, winorośli. W czasie owocowania każdy mieszkaniec domu i goście mogą z tych plonów korzystać.

Ogród pełni też ważną funkcję edukacyjną dla studentów Wydziału Biologii UJ, dla uczniów z dwóch ośrodków dla młodzieży z niepełnosprawnością - Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym pn. "Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych" w Krakowie ul. Spadochroniarzy 1 oraz z Zespołem Szkół Specjalnych im. Ludwika Jerzego Kerna w Krakowie ul. Ulanów 25, a także ze szkołą podstawową nr 114 im. Arkadego Fiedlera z ulicy Łąkowej. Ogród jest też bezpiecznym miejscem dla kolekcji gatunków z rodzaju *Viola* (fiołek) i *Pulsatilla* (sasanka), wykorzystywanych do badań naukowych i pracy doktorskiej. W czasie pandemii Covid-19 (2020-2022) ogród był bezpiecznym miejscem dla mieszkańców i dzieci z DZK.

Ogród cały rok wymaga pielęgnacji. To jest praca, która daje nam przyjemność i satysfakcję użyteczności, ale też wykonywana jest ze świadomością, że jest dalszym ciągiem dzieła założycieli – naszych Matek, Ojców, krewnych, czy tylko sąsiadów.

Utrzymanie ogrodu wymaga stałego ponoszenia kosztów, a te koszty są wysokie, szczególnie prace wymagające zatrudnienia firmy ogrodniczej, co musi się odbywać kilka razy w sezonie każdego roku. To są nasze koszty. Na cele utrzymania ogrodu Stowarzyszenie i DZK nigdy nie otrzymały dotacji, czy pomocy finansowej ze strony samorządu gminy, województwa i organizacji krajowych i międzynarodowych. Podatek za użytkowane terenu zielonego płaciliśmy regularnie. Opłaty za korzystanie z wody do podlewania ogrodu płaciliśmy na rachunek SMDPJ regularnie.

Zarząd i Rada Nadzorcza SMDPJ postanowiły sprzedać Ogród Zasłużonych Kombatantów. W tym celu zwrócili się do Urzędu Miasta Krakowa o wycenę ogrodu. Ogłoszono, że jego wartość wynosi 3,5 miliona zł.

To, że SMDPJ nie ma żadnego udziału w 44 letniej pracy i wszystkich ponoszonych kosztach z nią związanych zostało dyskretnie przemilczane. Zapowiedziano jedynie, że DZK będzie miał udział w zysku ze sprzedaży (ok. 50 tys. zł).

Po 12 latach wraca walka o ogród. W 2012 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa Domy Pogodnej Jesieni w Krakowie, uznała, że jest to wspaniałe miejsce pod inwestycję. Planowano na tym terenie wybudować 5 kilkuklatkowych, 4-ro piętrowych bloków, 7 domków jednorodzinnych i budynek gospodarczy, garaże podziemne, miejsca parkingowe. Zdaniem byłej pani Prezes SMDPJ Renaty Laberchek pięknie zagospodarowany ogród to ugór, który należy zabudować. Wtedy założyliśmy Stowarzyszenie „Obrońcy Ogrodu im. Polskich Kombatanów”. Przez 4 lata w sądach, przed Radą III Dzielnicy i Radą Miasta Krakowa, przedstawialiśmy argumenty za zachowaniem ogrodu. Odnieśliśmy sukces, odrzucone zostały zarzuty SMDPJ, zwolenników likwidacji ogrodu. Ogród ze względu na jego walory przyrodnicze i zasługi dla ochrony klimatu miasta, został uznany przez lokalne prawo terenem zieleni urządzonej bez możliwości zabudowy.

Świetny interes zamierza znowu zrobić Zarząd i Rada Nadzorcza SMDPJ. A zamiast Ogrodu Zasłużonych Kombatanów może powstać „kieszonkowy park” tak zaprojektowany, by jego utrzymanie generowało możliwie najniższe koszty.

Zapamiętajcie państwo nazwiska członków Zarządu i Rady Nadzorczej SMDPJ. Te nazwiska z pewnością za jakiś czas znajdziecie na listach wyborczych do Rady Miast Krakowa i w ważnych urzędach krakowskich. Zapewne w swoich programach wyborczych będą bronili przyrodę, mówili o ekologii i demokracji. A kiedy już zasiądą w tych gremiach, to będzie łatwo postarać się o zmianę Studium i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krakowa.

Z wyrazami szacunku.

Andrzej Komorowski, przedstawiciel Stowarzyszenia

Tel: 692 214 834

e-mail: kom_andrzej@o2.pl